

SHALOM AVISEN

for teenagere

Melodi Grand Prix i Jerusalem

For nogle år siden var Jerusalem vært for det internationale grand prix. Den israelske sang var kommet på førstepladsen året forud, og som sædvanligt fik det vindende land tilbuddet om at arrangere det næste års grand prix. Det blev gjort med manér, og israelerne var endda så ubeskedne at vinde. Igen! Det følgende år overlod de arrangementet til et andet land.

Det er nemlig dyrt at arrangere noget sådant. Samtidig opnår man en bunke opmærksomhed og publicity.

Set fra oven

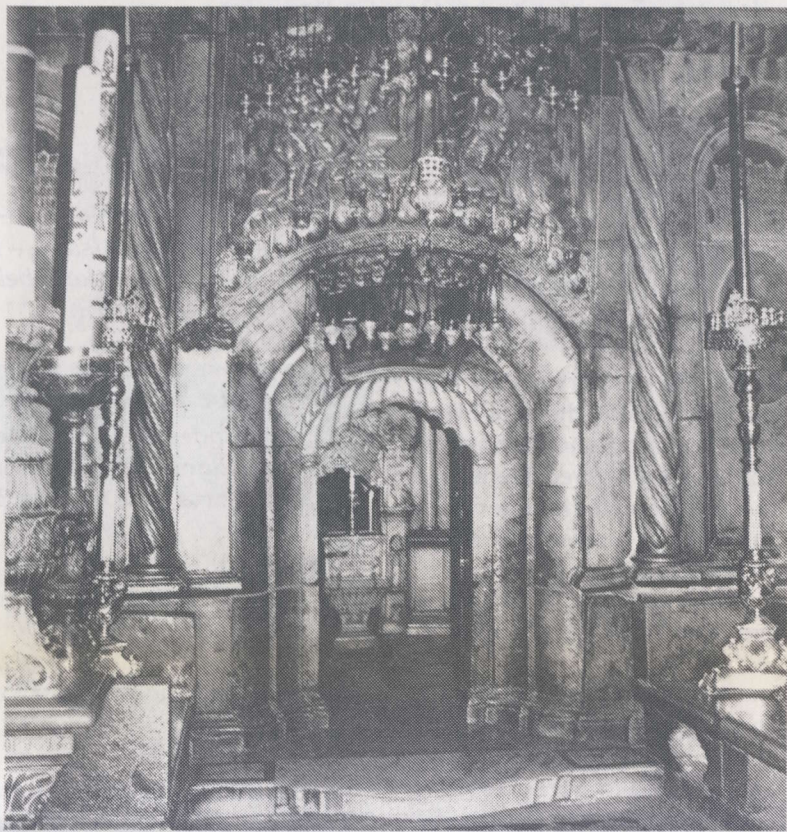
De israelske arrangører havde valgt at vise Jerusalem frem for de millioner af TV-seere, som kiggede med. Fra en helikopter filmede man de kendte historiske steder i Jerusalem – sådan set fra oven og før sangdysten begyndte.

Jerusalem er hellig by, både for jøder, kristne og muslimer. Så TV-kameraet zoomede også ind på de kristne helligsteder. Da kameraet indfangede Gravkirken, kom den danske TV-kommentator til at sige noget lignende som dette: »Og her er så stedet, hvor Jesus ifølge kristen tradition ligger begravet.«

Er det rigtigt? Ligger Jesus begravet her?

Der er forskel på »ligger« og »lå«

TV-kommentatoren har ret i, at Gravkirken er stedet, hvor den kristne tradition hævder, at Je-

Øverst: Jesu grav i Gravkirken. Til højre: Gravkirken set lidt fra oven.

sus blev gravlagt efter sin død. Jesus døde på en høj, der hed Golgata. Højen lå dengang uden for bymuren.

Men TV-kommentatoren har ikke ret i, at Jesus ifølge kristen tradition ligger begravet dér. Han lå dér engang! Der er virkelig stor forskel på, om Jesus »ligger« begravet i en grav i Jerusalem, eller om han engang »lå« begravet dér.

Hvis Jesus stadig væk ligger begravet i Jerusalem, er der nemlig ikke nogen som helst grund til at tro på ham. Så er han jo bare som én af os, måske lidt bedre, men ikke den helt enestående. I givet fald er der heller ingen virkelig grund til at høre om ham og samles i hans navn til gudstjenester. Der er ingen grund til at blive døbt, og ingen grund til at blive konfirmeret. Altså hvis han stadig væk ligger i en grav i Jerusalem.

Vi tror, at han er opstået

Som kristne tror vi, at Jesus efter sin død blev lagt i en grav i Jerusalem. Ved sin død tog han vor synd på sig, alle menneskers synd, jødernes og ikke-

jødernes synd.

At Gud var tilfreds med det offer, Jesus bragte ved sin død, viste han ved at oprejse Jesus fra døden. Som kristne tror vi, at Jesus ikke blev ved med at ligge i sin grav. Jesus opstod og viste sig her for sine disciple. Og nu lever han sammen med sin himmelske Far.

Derfor – og kun derfor – er der mening i at blive døbt og konfirmeret. Og derfor er der mening i at tro på ham.

Når vi dør, skal vi ikke for altid ligge i vores grav. Som kristne tror vi, at Gud vil oprejse os – og så skal vi for altid være sammen med den korsfæstede og opstandne – han som er gået i vort sted og har taget vor synd på sig.

Jødisk humor

»Humor kan være et godt redskab til at prikke hul på overmagtens menneske, så deres magt fuser ud som gassen af en ballon.

Og den er ofte blevet brugt sådan. Men humor kan også virke lammende, hvis man bruger den som flugt- eller dopingmiddel«.

Sådan skriver radiojournalisten og forfatteren Kjeld Koplev i en lille bog om jødisk humor. Han skriver også, at de fleste jødiske vittigheder er lavet af jøderne selv. »Var de ikke det, og blev de ikke ofte fortalt af jøder, så ville jøderne betegne en stor del af dem som antisemitiske...«

Er det tilladt at nævne ikke-jøder?

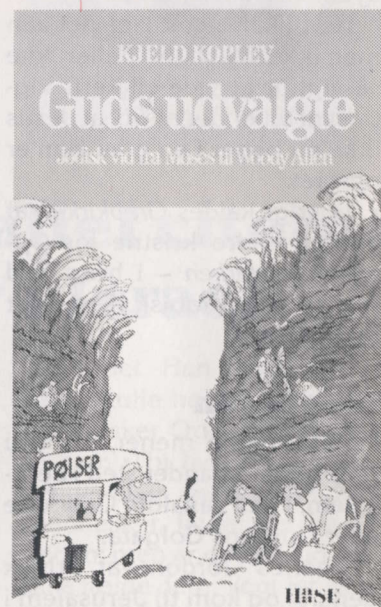
Følgende historie fra Koplevs bog har sin pointe:

»Klasselæreren beder børnene nævne nogle af historiens store mænd.

- Jesus, siger Jens.
- Moses, svarer Karen.
- Lenin, råber Niels.
- Og Marx, skriger Henrik begejstret.
- Freud, forsøger Lene sig med.
- Chaplin, hviner Lisbeth.
- Og Einstein, hvisker Peter, mens Erik sidder og vifter med en finger i vejret.
- Er der også tilladt, spørger han, da han får ordet, – at nævne ikke-jøder?»

Vi tilhører brudgommens familie

En anden historie i Koplevs bog

Kjeld Koplev. Guds udvalgte. Jødisk vid fra Moses til Woody Allen. P. Haase & Sønns Forlag. København 1988. 64 sider, kr. 48,-

lyder sådan:

»Kramynski og Goldberg kommer forbi en katolsk kirke i Rom. Inden for den store dør skimter de en hel gruppe nonner, der er ved at aflægge deres troskabsløfte.

– Pigerne dér, siger Goldberg, – er allesammen Kristus' brude.

– Lad os gå indenfor og se, hvad der sker, siger Kramynski.

I samme øjeblik, de har sat sig i kirken, kommer en kirketjener hen til dem.

– Hvad laver I her?
– Vi tilhører gommens familie, siger Kramynski.«

Til den første humørpille

- ★ Hvad véd du om de jødiske personer, eleverne nævner?
- ★ Kender du andre berømte jødiske videnskabsfolk og kunstnere?
- ★ I Danmark bor der omkring 6.000 jøder. De gør sig også gældende i kulturlivet og på den politiske arena. Nævn nogle navne!

Til den anden humørpille

- ★ Når en vittighed fortælles, griner vi undertiden, fordi alle andre gør det, selv om vi ikke forstår vittigheden. – Hvad er pointen i den anden historie?

I øvrigt

- ★ Jesus fortalte også historier. De findes i Det nye Testamente. Hvad kalder vi almindeligvis disse historier?
- ★ Find en af Jesu historier frem og fortæl, hvorfor du synes, den er god!
- ★ Hvad betyder det, når Koplev skriver, at humor kan bruges som dopingmiddel?

De fire evangelister i Det nye Testamente fortæller hver for sig om Jesu død og opstandelse. Det er ikke vanskeligt at finde frem til, hvis man har et Nytestamente. Både Mattæus og Markus og Lukas og Johannes skriver om Jesu sidste dage i Jerusalem i de sidste kapitler.

I Apostlenes Gerninger, som står lige efter evangelierne i Det nye Testamente, kan man læse om de første jøder, der troede på Jesu opstandelse. Det er ganske spændende læsning!

Jesus var jøde

Der er ingen, der ved noget om, hvordan Jesus så ud. Om han var stor eller lille, tyk eller tynd – eller bare ganske almindelig. Men én ting ved vi sikkert: Han var jøde, født af en jødisk mor, som vi kalder Maria. På hebraisk hedder hun Mirjam.

Ikke til at komme uden om

At Jesus var jøde er et forhold, som det ikke er til at komme uden om. Ganske vist er der nogle, der har forsøgt at benægte det. Det skete bl.a. i nazitidens Tyskland. Men det er et håbløst foretagende at forsøge at benægte, at Jesus var jøde.

Jesus blev født i Betlehem, omskåret i Jerusalem, opvokset i Nazaret. Som 12-årig besøgte han templet i Jerusalem.

Som voksen blev han døbt af Johannes Døber i Jordanfloden. Han underviste det jødiske folk og sine disciple i Galilæa, bl.a. i byerne Nazaret og Kapernaum og ved Genesaret sø. Ved flere lejligheder drog han op til Jerusalem for at fejre de jødiske fester dér.

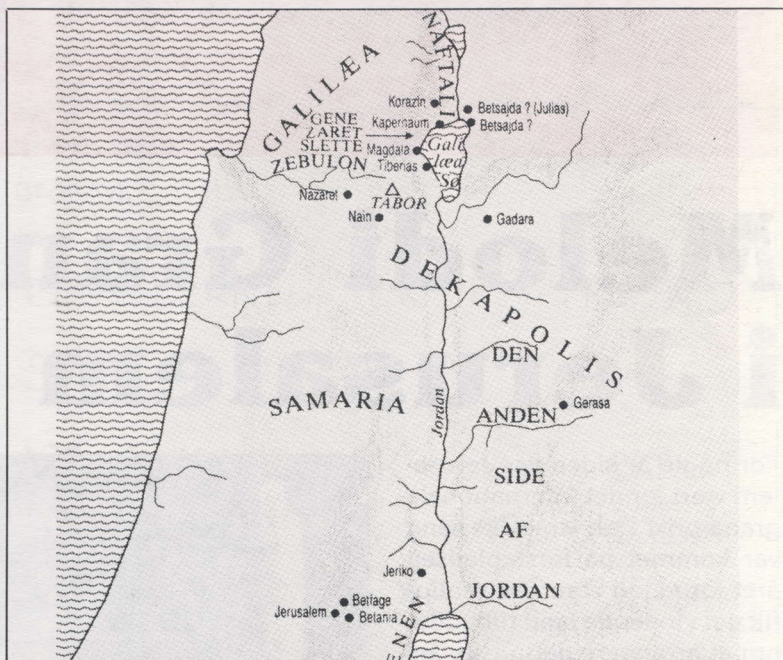
På sin sidste rejse til Jerusalem blev han taget til fange og hængt op på et kors. Alligevel endte hans liv ikke som en tragedie. Han gjorde nemlig sin himmelske Fars vilje, gjorde det, der skulle gøres, for at vi kan blive frelst. Og Gud opvakte han fra døden (se artiklen på forsiden!).

Hans liv og gerning vidner om Guds kærlighed til os. Fint er det udtrykt i den såkaldte lille Bibel:

Thi således elskede Gud verden, at Han gav sin Søn den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

En duft af jødished

Over hele Jesu liv er der en duft

Jesus virkede og talte i Israel. – Landkortet her er taget fra et nyt Bibelatlas, som Det danske Bibelselskab har udgivet. Det koster kr. 150,00 og er på 64 sider.

Den lille bibel

- ★ Hvor findes Den lille Bibel i Det nye Testamente?
- ★ Hvad mon ordet »enbårne« betyder?
- ★ Hvad fortæller Den lille Bibel om Guds kærlighed?

Geografi

- ★ Find nogle byer og steder i Det nye Testamente, hvor Jesus sagde nogle vigtige ting!
- ★ Find nogle byer og steder i Det nye Testamente, hvor Jesus gjorde nogle vigtige ting.

I øvrigt

- ★ Jesus var jøde, men hans ord og gerninger har betydning for alle folk. Derfor drives der mission.
- ★ Kender du nogle danskere, der er missionær i andre lande?
- ★ Kender du nogle, der er med til at fortælle jøder, at Jesus også er jødernes Messias?

Ja, han var jøde!

Jesus var jøde og levede i Israel. Da han levede, talte han til det jødiske folk. Efter sin død og opstandelse, sagde han til sine disciple, at de skulle gøre alle folk til hans disciple. De adlød ham. Derfor er evangeliet også kommet til os i Danmark. Som kristne tror vi på jødernes Gud!

af jødished. Det hænger sammen med, at Jesus ikke »opfandt« Gud. Jesu Far er Israels Gud. Den levende Gud er Israels Gud.

På grund af Jesus kan jøder og vi ikke-jøder nu sige Far til den levende Gud. Og Han er en god Far!

Messianske jøder i dag

Baruch Maoz er en israelsk jøde, der tror på Jesus som Messias. Han var på besøg i København i oktober 1988.

Baruch Maoz er en israelsk jøde, der tror på Jesus som Messias. Han er født i USA i 1943. I 1953 kom han til Israel. I 1963 kom han til tro på Jesus. Og i 1973 stod han frem som leder for et engelsk missionselskab. Han er nu præst for en menighed af Jesus-troende jøder i Israel.

På besøg i København i oktober 1988 fik SHALOM AVISEN en snak med ham.

Ja, vi er få, men...

– I Israel i dag er der mellem 2000 og 3000 jøder, der tror på Jesus som Messias. Det er ikke så mange, når man tænker på, at der bor næsten fire millioner jøder i Israel.

– Men, fortsætter Maoz, da jeg kom til tro på Jesus i 1963, var der ikke en eneste hebraisk-talende menighed i Israel. Nu er der en hel del. Og for 10 år siden var der vel ikke flere end 1000-1500 jøder i Israel, der troede på Jesus. På omkring 10 år er der altså sket det, at vi har set en fordobling.

Baruch Maoz understreger, at kristne jøder frit kan samles til gudstjeneste. Det gør de om sabbatten, altså om lørdagen, jødernes helligdag. Men de samles i Jesu navn. Han mener ikke, at han er blevet mindre jøde af at tro på Jesus. Tværtimod! Det er jo Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, han er kommet til tro på.

Han glæder sig over, at kristne jøder i dag er mere frimodige end de var for nogle år siden. I flere byer i Israel deler de traktater ud, som fortæller, at Jesus er jødernes Messias.

Tidligere var det også sådan, at israelske aviser ikke ville optage annoncer om messianske jøder og deres virksomhed. Men situationen er nu en anden. – For kort tid siden kunne vi sætte en helsides traktat ind i en israelsk avis. Vi skulle naturligvis betale for den. Men noget sådant var helt utænkeligt for bare nogle få år siden, siger han.

Han håber, at kristne jøder i Israel med tiden vil blive accepteret som det, de er, nemlig jøder, der tror på Jesus.

Vanskeligheder

Baruch Maoz fortæller, at der også er vanskeligheder. Der findes organisationer i Israel, som har det som deres mål, at bekæmpe den kristne mission. Undertiden kan det være vanskeligt at få byggetiladelser til at lave et hus, hvor

Baruch Maoz er født i USA, men kom til tro på Jesus som Messias i Israel.

Kristne jøder i Israel læser naturligvis jøde-kristne tidsskrifter på ivrit – nyhebraisk. Her er forsiden på ét, der hedder Beshuv. Det viser situationer fra Jerusalem-marchen i 1987.

messianske jøder kan samles.

– De organisationer, der bekæmper os, prøver nogle gange at bilde andre jøder ind, at vi får penge for at tro på Jesus. Og at vi ønsker, at israelske kristne jøder skal rejse væk fra Israel. Enkelte gange opsøger de

kristne jøder og truer dem med, at de vil gå til deres arbejdsgiver og få dem afskediget, hvis de ikke holder op med at komme til gudstjeneste. Men vi betaler vores skat, gør tjeneste i hæren, læser de israelske aviser, lever som israelere, men

Øverst står Rabbi Gamaliels ord med hebraiske bogstaver. Dansk læses jo fra venstre til højre. Hebraisk læses omvendt: fra højre mod venstre.

Oven over den syvarmede lysestage står der på hebraisk: **Messianske jøder**. Sådan kalder de kristne jøder sig.

Vi kalder os kristne, fordi vi tror på Kristus.

På hebraisk hedder Kristus jo Messias.

Jøder, der tror på Messias, kalder sig derfor messianske jøder.

כי העצה והפעולה הזאת
אם מאת אדם היא תופר:
ואם מאת האלהים היא לא
תוכלו להפיר אותה פן
תמצאו נלחמים את
האלהים

רבן גמליאל

תד 8856 יפו 51086

Rabbi Gamaliel citeres på plakater i Israel

Rabbi Gamaliel er en af jødernes berømte lærere. Han levede på Jesu tid og døde omkring år 50 e.Kr. Paulus var en af Gamaliels elever.

Da Paulus blev taget til fange i Jerusalem, fordi han frit talte om Jesus, fik han lov til at holde en tale. Han sagde bl.a.: »Jeg er en jødisk mand, født i Tarsus i Kilikien, men vokset op i denne by; ved Gamaliels fødder er jeg blevet oplært i vor fædrene lov efter al dens strengthed, og jeg var nidkær for Gud, sådan som I alle er det i dag...« (Apostlenes Gerninger 22,3).

På et tidspunkt blev Gamaliel nødt til at tage stilling til de første Jesus-troende jødernes forkyndelse. Gamaliel var nemlig medlem af jødernes Råd.

Gamaliel om de første Jesus-troende jøder

Engang blev apostlene sat i fængsel. Men ved et under åbnede Gud fængslets døre om natten, og apostlene kunne gå ud. Næste dag fandt man apostlene og forhørte dem om deres tro. Nogle af de ledende blandt jøderne ville have dem slået ihjel. Men så bad Gamaliel

om ordet. Han sagde bl.a., at man skulle holde sig fra disse mennesker. Og derefter fortsatte han: »Thi hvis dette forehavende eller dette værk er af mennesker, falder det fra hinanden; men er det af Gud, kan I ikke fælde dem. Vogt jer, at det ikke skal vise sig, at I kæmper imod Gud!« (Apostlenes Gerninger 5,38-39).

Gamaliels ord på plakater i Israel

Det er over 1900 år siden, den berømte Gamaliel sagde disse ord. I dag kan man finde hans ord på plakater i Israel. De er sat op af de kristne jøder.

Med denne plakat vil de messianske jøder – som de selv kalder sig – sige til andre jøder:

- Vi er nogle jøder, der tror på Jesus, sådan som der på Gamaliels tid var nogle jøder, der også gjorde det.
- I snart 2000 år har mennesket troet på Jesus som Messias. Er dette ikke et tegn på, at den kristne tro er sand?
- Hør på den berømte Gamaliel – og lær Jesus at kende!

med den store forskel, at vi tror på Jesus som Messias.

Når I tænker på Israel

– Når I tænker på Israel her i Danmark, siger Maoz, så tænk på Israels behov for at komme til tro på Jesus som Messias.

– Jesus var – og er – Israels Messias. Han var ikke en dansker, ikke europæer. Han blev først sendt til jøderne, derefter til hedningerne.

Først til jøderne – derefter til danskerne. Med disse ord minder Baruch Maoz os om, at vi som kristne danskere har jødiske rødder.

Disse rødder skal vi ikke afhugge. Det går ud over vores

kristne tro, hvis vi gør det. Og vi skal heller ikke afskære forbindelsen til de kristne jøder. De kan lære os en hel del om vores tros jødiske rødder.

Når man møder en kristen jøde som Baruch Maoz kommer man til at tænke på de første mennesker, der troede på Jesus. De var jøder. Og mange af de problemer, som de havde, har vor tids kristne jøder også. Læser man i Apostlenes Gerninger, vil man se det!

Saulus – Paulus

- ★ Saulus forfulgte først kristne jøder.
- ★ Senere kom Saulus til tro og blev kaldt Paulus.
- ★ Læs herom i Apostlenes Gerninger – kap. 7-8-9.